

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Radana Malíka a soudkyň JUDr. Lenky Kaniové a JUDr. Lenky Matyášové v právní věci žalobkyně: **M. B. v. V.**, zast. Mgr. Tomášem Erbákem, advokátem se sídlem Maiselova 38/15, Praha 1, proti žalovanému: **Magistrát hlavního města Prahy**, se sídlem Mariánské nám. 2, Praha 1, za účasti osoby zúčastněné na řízení Ervilia, s. r. o., se sídlem K rybníčku 13, Praha 9, zast. JUDr. Hanou Klusáčkovou, advokátkou se sídlem Údolní 11, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 7. 6. 2011, sp. zn. S-MHMP 21368/2011/OST, vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 5 A 241/2011, o návrhu žalobkyně na určení lhůty k provedení procesního úkonu dle § 174a zákona č. 6/2002 Sb.,

t a k t o :

- I. Městský soud v Praze **je povinen** ve věci vedené u něj pod sp. zn. 5 A 241/2011 rozhodnout nejpozději ve lhůtě **do 31. 1. 2014**.
- II. Žalobkyni **se přiznává** náhrada nákladů řízení ve výši **1.800 Kč**, která jí bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení na účet jejího zástupce Mgr. Tomáše Erbáka, advokáta se sídlem Maiselova 38/15, Praha 1.

O d ů v o d n ě n í :

Návrhem ze dne 4. 10. 2013, doručeným Nejvyššímu správnímu soudu dne 14. 10. 2013, se žalobkyně (dále jen „navrhovatelka“) domáhala určení lhůty k provedení procesního úkonu podle § 174a zákona č. 6/2002 Sb., o soudech, soudcích, přísedících a státní správě soudů a o změně některých dalších zákonů (zákon o soudech a soudcích), a to rozhodnutí ve věci vedené u Městského soudu v Praze (dále jen „městský soud“) pod sp. zn. 5 A 241/2011. Uvedený návrh odůvodnila tím, že žalobu proti správnímu rozhodnutí spolu s návrhem na přiznání odkladného účinku žalobě podala dne 25. 7. 2011. Usnesení městského soudu o zamítnutí návrhu na přiznání odkladného účinku jí bylo doručeno 15. 9. 2011, vyjádření žalovaného k žalobě dne 1. 11. 2011. Od tohoto okamžiku soud neučinil žádné další procesní kroky. Dne 7. 8. 2013 se dotázala soudu, zda může svou procesní aktivitou jakkoliv přispět k urychlenému projednání žaloby s ohledem na skutečnost, že stavebník již zahájil realizaci stavby povolené správními rozhodnutími, která žalobou napadá. Dne 13. 8. 2013 jí soud sdělil, že eviduje 287 starších věcí, které budou vyřizovány před její žalobou. Výše popsanou situaci, kdy se soud nechystá k projednání žaloby více než 2 roky po jejím podání, považuje za neúnosné průtahy v řízení. Současně odkázala na judikaturu Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu, podle které průtahy v řízení nelze ospravedlnit přetížeností soudu.

K návrhu se vyjádřila předsedkyně senátu, který je příslušný ve věci rozhodnout. K procesnímu postupu soudu uvedla, že po nepřiznání odkladného účinku žalobě soud činil potřebné procesní úkony, avšak ve věci dosud nerozhodl. Ačkoli je totiž věc po procesní stránce

přípravena k rozhodnutí, soud se řídí zákonným pravidlem, podle kterého mají být věci zásadně vyřizovány v pořadí, v jakém k němu došly, s výjimkou věcí, pro které je v § 56 soudního řádu správního stanoven přednostní režim. V současné době senát, jemuž byla věc přidělena, rozhoduje o žalobách podaných v roce 2009. Žalob, o nichž dosud nebylo rozhodnuto, je v pátém senátě celkem 650, přičemž žalobě v této věci předchází 245 věcí starších. Navíc soudu průběžně přicházejí nové žaloby, u nichž lhůtu pro rozhodnutí stanoví přímo zákon nebo které se projednávají přednostně ve smyslu § 56 soudního řádu správního. Z těchto důvodů považuje návrh za nedůvodný a navrhuje, aby byl zamítnut.

Z předloženého spisu městského soudu Nejvyšší správní soud zjistil, že navrhovatelka podala předmětnou žalobu a návrh na přiznání odkladného účinku žaloby dne 25. 7. 2011. Soud bezprostředně po zahájení řízení činil potřebné procesní úkony, jak uvedla předsedkyně senátu ve svém vyjádření k podanému návrhu, tj. poučil účastníky řízení o složení senátu, který věc bude projednávat a rozhodovat, zjistil okruh osob zúčastněných na řízení, vyžádal vyjádření žalovaného a osoby zúčastněné na řízení k návrhu na přiznání odkladného účinku žaloby, který zamítl usnesením ze dne 13. 9. 2011, č. j. 5 A 241/2011 – 30, dále vyžádal správní spis a vyjádření žalovaného k žalobě, které doručil dne 1. 11. 2011 zástupci navrhovatelky a dne 3. 11. 2011 zástupkyni osoby zúčastněné na řízení. Od 1. 11. 2011 až do 13. 8. 2013, kdy odpověděl na dotaz navrhovatelky ze dne 7. 8. 2013 ohledně projednání její žaloby, však neučinil žádný procesní úkon směřující k rozhodnutí věci.

Nejvyšší správní soud posoudil návrh navrhovatelky a dospěl k závěru, že tento návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu je důvodný.

Podle § 174a odst. 1 zákona o soudech a soudcích, v platném znění, má-li účastník nebo ten, kdo je stranou řízení, za to, že v tomto řízení dochází k průtahům, může podat návrh soudu, aby určil lhůtu pro provedení procesního úkonu, u kterého podle jeho názoru dochází k průtahům v řízení.

Podle odstavce 8 citovaného ustanovení dospěje-li příslušný soud k závěru, že návrh na určení lhůty je oprávněný, protože s ohledem na složitost věci, význam předmětu řízení pro navrhovatele, postup účastníků nebo stran řízení a na dosavadní postup soudu, dochází v řízení k průtahům, určí lhůtu pro provedení procesního úkonu, u něhož jsou v návrhu namítány průtahy; touto lhůtou je soud, příslušný k provedení procesního úkonu, vázán. Je-li návrh uznán jako oprávněný, hradí náklady řízení o něm stát.

Nejvyšší správní soud již opakovaně judikoval, že průtahy v řízení neznamenaají pouze excesivní stav, kdy dochází k nečinnosti soudu, ale lze je konstatovat i tehdy, dochází-li v soudním procesu postupem soudu k neodůvodněně pomalému vyřizování věci napadlé příslušnému soudu. V řízení podle § 174a odst. 6 zákona o soudech a soudcích Nejvyšší správní soud rozhoduje o návrhu na určení lhůty. Tzn. pokud zjistí neodůvodněně průtahy v řízení spočívající zejména v tom, že příslušný krajský (městský) soud poté, kdy obdrží podání ve věci, v přiměřené době nečiní žádné úkony, věci se vůbec nezabývá, aniž by pro takový postup existovaly ospravedlnitelné důvody, anebo činí úkony s nedůvodnou časovou prodlevou, usnesením určí tomuto soudu lhůtu, ve které má úkon učinit, resp. ve které má rozhodnout.

Nejvyšší správní soud konstatuje, že soud v dané věci po zahájení řízení činil všechny procesní úkony v přiměřených časových lhůtách, avšak od 1. 11. 2011 do doby, kdy navrhovatelka podala po sdělení, že její žalobě předchází 287 starších věcí a že senát rozhoduje o žalobách podaných koncem roku 2009 a počátkem roku 2010, návrh na určení lhůty k provedení procesního úkonu, byl zcela nečinný; skutečnost, že v nejbližší době nelze reálně

očekávat rozhodnutí věci, ostatně zopakovala i ve vyjádření k nyní projednávanému návrhu na určení lhůty k projednání věci předsedkyně rozhodujícího senátu.

Pro posouzení, zda v dané věci dochází v řízení k průtahům, je rozhodující, že žaloba byla podána 25. 7. 2011 a lhůta, v níž není rozhodnuto, a s ohledem na argumentaci městského soudu o stavu vyřizování žalob v nejbližší době ani nemá být rozhodnuto, by i při rychlém rozhodování předcházejících 287 nevyřízených věcí, včetně věcí přednostního režimu, byla zcela nepochybně delší než dva a půl roku. Taková lhůta není lhůtou v dané věci přiměřenou, a to i s ohledem na skutečnost, že navrhovatelka se žádným způsobem nepodílela svým procesním postupem na délce řízení a že společně se žalovaným souhlasí s tím, aby ve věci bylo rozhodnuto bez nařízení jednání.

Nejvyšší správní soud na tomto místě konstatuje, že vyjádření, které městský soud předestřel, totiž že senát vyřizuje věci podle pořadí nápadu a že v současné době jsou dokončovány spisy napadlé v době, která předcházela dni podání předmětné žaloby, neobstojí. K tomuto tvrzení městského soudu Nejvyšší správní soud uvádí, že citované důvody žádným způsobem nezpochybně, avšak přesto nemohou vést k vysvětlení stále narůstající délky vedeného předmětného řízení. Odkazy na pořadí vyřizovaných věcí v daném stádiu řízení už nemohou představovat důvody, které by mohly být interpretovány jinak než jako organizační problémy, které však v tomto směru nemohou jít k tíži navrhovatelky při uplatňování jejich základních práv. V této souvislosti lze odkázat na konstantní judikaturu Ústavního soudu, který opakovaně ve svých rozhodnutích uvádí, že „*průtahy v řízení nelze ospravedlnit obecně známou přetížeností soudů; je totiž věcí státu, aby organizoval své soudnictví tak, aby principy soudnictví zakotvené v Listině a Úmluvě byly respektovány a případné nedostatky v tomto směru nemohou jít k tíži občanů, kteří od soudu právem očekávají ochranu svých práv v přiměřené době*“ (viz např. nálezy sp. zn. IV. ÚS 55/94, nálezy sp. zn. I. ÚS 663/01, nálezy sp. zn. III. ÚS 685/06, nálezy sp. zn. IV. ÚS 391/07 a další).

Ze všech shora uvedených důvodů Nejvyšší správní soud s ohledem na dosavadní postup soudu dospěl k závěru o oprávněnosti podaného návrhu, a proto určil lhůtu pro vydání rozhodnutí; touto lhůtou je městský soud vázán.

Návrh navrhovatelky byl uznán jako oprávněný, takže ve smyslu poslední věty § 174a odst. 8 zákona o soudech a soudcích hradí náklady řízení o něm stát. Z obsahu spisu soud zjistil, že zástupce navrhovatelky učinil jeden úkon právní služby (podání návrhu), proto rozhodl tak, že se navrhovatelce přiznává náhrada nákladů řízení ve výši 1 x 1.500 Kč a 1 x 300 Kč, celkem 1.800 Kč [(§ 9 odst. 1, § 11 odst. 1 písm. d) a § 13 odst. 3 vyhlášky Ministerstva spravedlnosti č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif)], která bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

P o u č e n í: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 30. října 2013

JUDr. Radan Malík
předseda senátu